

Landsbygdsnätverkets verksamhetsberättelse
2015

Innehåll

1.	Landsbygdsnätverkets år 2015.....	5
1.1	Förstärkta nätverk, mångsidigare tillvägagångssätt.....	6
1.1.1.	Nya krafter åt de regionala nätverken	8
1.1.2	Landsbygdsnätverksdagen öppnade dörrarna till verksamheten – en serie regionala dagar som en fin fortsättning och ett resultat av de regionala aktörernas samarbete.....	8
1.2.	Göra tillsammans, kommunicera tillsammans.....	11
1.2.1.	Verksamhetens teman och tyngdpunkter styrde handlingar och kommunikation	12
1.2.2.	Den regionala kommunikationens starka sidor och utvecklingsförslag kartlades med en enkät	13
1.3.	Lyft för nätkommunikationen trots svårigheter.....	14
1.3.1.	Lanseringskampanjen gav fart åt den nya perioden	16
1.3.2.	Programmets renommé i vågskålen.....	19
1.4.	Innovationsstigen leder ut i världen.....	20
1.5.	Arbetsgruppernas verksamhet får nätverket att slå rot	21
1.5.1.	Innovationsarbetsgruppen främjade EIP-verksamheten	22
1.5.2.	Företagande och möjligheternas landsbygd	22
1.5.3.	Ungdomsarbetsgruppen delade ut paket	23
1.5.4.	Miljö- och klimatarbetsgruppen hittade flaskhalsarna i kommunikationen.....	24
2.	Plock från landsbygdsnätverkets händelserika år	25
3.	Uppföljningsmätare.....	29
4.	Finansieringsplan och utfall.....	35

Nya öppningar

Den nya programperioden var början för landsbygdsnätverkets nya verksamhet. En del av de bra erfarenheterna och rutinerna blev kvar, men också mycket nytt kom igång. År 2015 startades många aktiviteter som varar hela programperioden.

Också den här programperiodens landsbygdsnätverk tillsattes på samma öppna och frivilliga verksamhetsgrund som tidigare. Alla som är intresserade av verksamheten får komma med i nätverket. Styrgruppens sammansättning och verksamhetsätt förändrades däremot helt. Den största förändringen är ett temaspecifikt verksamhetsätt. Under de två första åren ingår ordförandena för fyra teman (miljö och klimat, innovationer, ungdomar samt företagande och näringar) i styrgruppens sammansättning.

Ordförandena sammanställde var sin egen grupp. Syftet var att få igång sådan verksamhet som motsvarar fältets behov. Gruppernas verksamhet fick en bra start och en mängd intressanta aktiviteter är att vänta också nästa år.

Landsbygdsnätverkstjänster ändrade sitt namn så att det bättre motsvarar kundserviceaspekten. Till enheten rekryterades en direktör och sex sakkunniga för uppgifterna under den här programperioden. Enhetens direktör började sitt arbete redan på föregående års sida, de övriga i början av 2015.

Sättet att skriva Landsbygdsnätverkets verksamhetsplan ändrades så att det bättre direkt motsvarar målen för programmet. Regionnätverkens verksamhet, goda rutiner och kommunikation är särskilda tyngdpunktsområden för nätverket samt naturligtvis arbetsgruppernas valda teman. Regionnätverkens arbete startade med ett gemensamt seminarium i mars och det fortgår alltså med en serie regionala träffar. Förhoppningen var att regionträffarna också skulle väcka sådana grupper som tidigare inte har insett att de utgör en del av landsbygdsnätverket, men som kunde dra nytta av antingen programmets verktyg eller landsbygdsnätverkets kontakter.

Detta startår för landsbygdsprogrammet präglades av ett stort informationsbehov. Alla stödsystem ändrades på en och samma gång. Utbildning och information orsakade enormt med arbete. En del av evenemangen sköttes rentav på talko. Landsbygdsnätverket skötte sin egen andel. Kommunikation och utbildningsevenemang utgör en väsentlig del av arbetet också i fortsättningen. När det gäller landsbygdsprogrammet som helhet har man velat satsa kraftigt på kommunikation och därför är kommunikationsnätverket mer omfattande än förut. I slutet av förra året skickades landsbygdsnätverkets första nyhetsbrev ut. Genom det får aktörerna i fortsättningen direkt veta de viktigaste nyheterna. Landsbygdsprogrammets kommunikation fokuserar på ett positivt tonfall och att informera om möjligheterna.

Kampanjen för lansering av programmet startade på senvåren. Kampanjens budskap spreds bra via olika kanaler. Personporträtten i en modern landsbygdsram väckte stort intresse bland allmänheten. Den egna erfarenheten som både stannade kvar i minnet och lades ut på sociala medier fick stor spridning. Kampanjen 2015 avsåg att väcka intresse, nästa år går vi in på djupet med de olika frågorna.

Under sommaren försökte vi oss också på andra nya landvinningar. Landsbygdsprogrammet presenterade sig på Pori Jazz och reste runt till några utställningar som en del av företagskliniken. På hösten fördjupade vi oss i markfrågor på ett seminarium. Som en ny insats som alltså söker sin slutliga form fick EIP ett stort antal internationella landsbygdsutvecklare att resa till Nådendal.

Många nya öppningar under det gångna året belyste ytterligare landsbygdsprogrammets centrala budskap. Regionerna är olika, målen skiftande liksom verktygen. I allt löper landsbygdens livskraft som en förenande röd tråd. Livskraften är landsbygdsprogrammets och därmed också landsbygdsnätverkets viktigaste mål. Den gör också vårt arbete speciellt och unikt.

Taina Vesanto

Ordförande för landsbygdsnätverkets stygrupp

Bild 1: Enligt Taina Vesanto belyste det gångna årets nya öppningar landsbygdsprogrammets centrala budskap - hur viktig landsbygdens livskraft är.

Hälsningar från fältet

Hälsningar från Åland

Samarbetet har fungerat bra. Ålands landskapsregering uppfattar att nätverket visat ett positivt engagemang också för det åländska programmet med fysiska besök, återkommande kontakt samt arrangerande av nätverksdag riktad till stödmottagare från det åländska landsbygdsutvecklingsprogrammet.

Sölve Högman, Ålands landskapsregering

Leaderaktiva mindes höjdpunkterna och kom med nya idéer

År 2015 var mycket intressant med tanke på Leaderverksamheten. Å ena sidan började aktörerna med stor iver marknadsföra den nya programperiodens finansiering, å andra sidan rapporterade, utvärderade och mindes man det som hänt och framför allt vad som gått bra. I landsbygdsnätverket blev en del gamla mästare kvar, men också nya förmågor började. En liten negativ sak var att nätverksenhetens Leader -temagrupp inte fick fortsätta under den nya programperioden, fastän den lyckades bra åtminstone från Tammerforsperspektiv sett. De nya temagrupperna har till en del förblivit avlägsna, men den största boven i dramat är säkert den som sitter framför min skärm. Under programperiodens början är det utbildning och förmedling av onekligen trist sakinformation som betonas i fråga om nätverkets uppgifter. Att förmedla information så att den inte upplevs som sövande är populärt uttryckt en utmaning, men till största delen lyckades vi med uppgiften. Det satsades på information och marknadsföring och det är bra att nya verktyg används aktivt, även om alla kampanjer ändå inte riktigt fick vind i seglen. Många Leadergrupper har – fortfarande – en stark vilja också att utöva internationell verksamhet. Vi måste också i fortsättningen satsa på att stöda den verksamheten på samma sätt som förut.

Kari Kylkilahti, Leader Kantri

Framåt tillsammans

Landsbygdsprogrammets satsning på att utveckla ett gemensamt landsbygdsnätverk och nätverkstjänster är enorm, och förväntningarna därför också stora. I många fall kommer man här ute i periferin att tänka på om det kunde gå att göra tillsammans på något vis? Måste var och en jobba på ensam med samma sak när samma görs i alla NTM-centraler eller Leadergrupper? Vi hoppas få hjälp av nätverket med det här.

En ny produkt som vi blev erbjudna var s.k. servicepaket som har visat sig vara flexibla och bra verktyg för att skraddarsy behovsanpassade evenemang för varierande sammanhang. Också de regionala nätverksträffarnas innehåll har gått att anpassa så att de lämpar sig för respektive region.

Det som vi kanske ytterligare hade önskat oss var att i god tid få information om kommande och i synnerhet långsiktiga planer. Nätverket och nätverkstjänsterna har styrorgan vars växelverkan gentemot fältet borde förbättras ytterligare. Här bör vi säkert också själva se oss i spegeln. Också de så kallade underarbetsgruppernas (företagande, innovationer etc.) alster och planer är av stort intresse, eftersom vi ute i landskapen också har egna planer och åtgärder för att föra de här frågorna framåt.

Det verkar ändå finnas vilja att få saker och ting gjorda, så det är bara att sätta full fart framåt och få hjulen att rulla! Behov av samarbete finns, liksom många möjligheter att gynna samarbetet.

Pekka Tahvanainen, Norra Karelens NTM-central

Servicepaketet öppnade dörrar till fördomsfria experiment

Vi hörde första gången om servicepaketet på mötet om landsbygdsprogrammet i Kuopio i oktober. Servicepaketet kändes från början som en idé värd att ta vara på. Jordbrukarnas ork var på upphällningen i höstas av flera olika orsaker; den gångna sommarens usla tillväxtförhållanden, dåliga marknadspriser och minskade stödsummor. På hösten fanns ett behov att snabbt få samlat ihop krafter för att underlätta jordbrukarnas ork från såväl ekonomisk som själslig synvinkel.

Med hjälp av servicepaketet byggde vi tillsammans med Sydän-Savon Maaseutupalvelu upp sex stycken välmåendeträffar vid namn Miten jaksat, millä maksat (Hur mår du, vad betalar du med) på olika håll i Norra Savolax. På träffarna behandlades ekonomiförvaltning och stress. Träffarna samlade totalt cirka 150 personer till de olika orterna och de fick bra respons av deltagarna. Träffarna syntes och hördes i tidningar och radio så att också de jordbrukare som inte var på plats fick information om vad som tagits upp på träffarna. Via tidningsartiklarna har insikten om jordbrukets svåra år spridit sig också till områdets konsumenter. Servicepaketet var tydligt att använda och ett litet ekonomiskt stöd möjliggjorde en snabb experimentartad verksamhet. Därför började vi i slutet av 2015 planera nya träffar tillsammans med olika samarbetspartners.

Sirpa Lintunen, MTK-Pohjois-Savo

1. Landsbygdsnätverkets år 2015

År 2015 var den nya programperiodens första egentliga verksamhetsår. Bytet av programperiod förde inte bara med sig ett nytt landsbygdsprogram utan också förändringar i Finlands landsbygdsnätverk. Verksamhetsberättelsen behandlar landsbygdsnätverkets verksamhet under 2015 genom att bedöma den utgående från den målinriktat uppgjorda verksamhetsplanen för samma år.

Landsbygdsnätverkets främsta åtgärder år 2015 var inkörningen av den nya programperioden och framhållandet av landsbygdsprogrammet mångsidighet. Man gick in för att stärka nätverket genom att kartlägga de regionala nätverkens verksamhet och behov vad gäller såväl kommunikation som regionnätverkens arbete.

Den stora allmänheten informerades effektivt om programmet och dess möjligheter och på så sätt nådde man ut till ett stort antal nya aktörer, framför allt företagare i landsbygdsområdena och aktörer som höjer trivselen i boendemiljön. Avsikten med detta var att öka landsbygdens livskraft, stärka den lokala frivilligverksamheten och göra landsbygdsnäringarna mångsidigare.

Information om den föregående programperiodens resultat gavs som ett led i lanseringen av den nya programperioden. Stor förtjusning och förundran väckte till exempel resultaten som gällde antalet arbetsplatser som skapats under den föregående programperioden. Detta intresserade folk och gav ett konkret exempel på hurdana effekter landsbygdsprogrammet kan ha. Mötena med människor visade att det behövs fler liknande exempel som inverkar på var och ens liv.

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLH6tnxCDR4du8zzMa8ECVYIY5hqYrUTl>¹

¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PL-H6tnxCDR4du8zzMa8ECVYIY5hqYrUTl>

Bild 2: Landsbygden uppdaterades på gator och torg.

1.1 Förstärkta nätverk, mångsidigare tillvägagångssätt

På vissa av landsbygdsnätverkets kurser har strömning över Internet erbjudits som ett nytt verktyg. Strömning gör det möjligt att följa med kursen på distans på en plats som deltagaren själv väljer. För att följa med kursen krävs bara fungerande nätuppkoppling och dator, pekplatta eller smarttelefon. Vanligen har mångdubbelt fler deltagare följt med evenemangen via strömning än på plats.

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLH6tnxCDR4dZmc3DnALCkfiluR4o-vgQ>²

Vidare gör videoupptagningen det möjligt att följa med kursen också på egen tid och i egen takt. Avsikten med tjänsten är att ge målgrupperna tillfälle att delta i kurser också när det med inte är möjligt tanke på resorna. På så sätt har man kunnat erbjuda utbildning för en avsevärt större skara åhörare och genom det ökade kursdeltagandet har också verksamhetens kvalitet kunnat förbättras.

² <https://www.youtube.com/playlist?list=PL-H6tnxCDR4dZmc3DnALCkfiluR4o-vgQ>

Strömningarna och videoklippen av olika föredrag fick mycket beröm. Genom att dela videoupptagningarna är det enkelt att påminna om ämnet också senare.

I början av 2015 lanserade landsbygdsnätverkstjänster ett servicepaket för utbildning som det första nya verktyget inom nätverksarbetet. Med servicepaketet kan man täcka de vanligaste kostnaderna för att ordna evenemang vilket gör nätverksarbetet mycket konkret. Tack vare servicepaketen är det nu ännu enklare än tidigare för nätverkets olika aktörer att i samarbete med landsbygdsnätverkstjänster arrangera kurser och evenemang som stöder programmets målsättningar. Målet är att göra det möjligt att upprätta nätverk med nya aktörer, få ännu flexibla service inom nätverkets verksamhet samt att bredda nätverkets aktivitet från ett regionalt perspektiv.

Arrangörerna ansvarar själva för ordnandet av servicepaketevenemangen och deras innehåll och landsbygdsnätverkstjänster hjälper till om det behövs. Som hjälp vid planeringen av servicepaketevenemang skapades en elektronisk blankett med vilken aktörerna föreslår olika evenemang. Planerna behandlas varje vecka vid enheten landsbygdsnätverkstjänster.

De första servicepaketevenemangen genomfördes redan före sommaren, och planer gjordes upp i allt snabbare takt mot slutet av året. Sammanlagt uppgjordes 23 planer varav man beslutade genomföra 21 stycken.

Servicepaketet för utbildning fick mycket beröm av nätverksaktörerna. Servicepaketet för utbildning har visat sig vara ett flexibelt verktyg för nätverksarbete och idéer till nya servicepaket togs fram med tanke på det kommande året.

Bild 3: Med servicepaketets hjälp ordnades ett stort antal samarbetsevenemang.

Råd2020 som startade som ett nytt verksamhets sätt inom landsbygdsprogrammet erbjuder ett verktyg för riktad dialog mellan förvaltningen och stödtagaren. Rådgivaren förmedlar information och god praxis i bägge riktningarna och genom att stärka rådgivarnätverket blir det också enklare att förmedla information från en rådgivare till en annan. År 2015 började landsbygdsnätverket utveckla ett

rådgivarnätverk som är öppet för alla rådgivare. Detta skedde genom att bygga upp ett verksamhetsätt där rådgivarna får påbyggnadsutbildning och får upprätta nätverk sinsemellan och med andra aktörer.

Rådgivarna kunde också i enlighet med sitt kunskapsbehov delta i evenemang som landsbygdsnätverket ordnade i syfte att främja målen för programmet. Seminariet Maaperästä kuuluu! som arrangerades på hösten var ett exempel på detta. Också servicepaketen och de landsomfattande samordningsprojektens verksamhet är till stöd vid upprättandet av rådgivarnätverket.

Mer info om servicepaketet³ och Råd2020 -verksamheten⁴.

1.1.1. Nya krafter åt de regionala nätverken

Som tyngdpunktsområde för utvecklandet av landsbygdsnätverket valde man i synnerhet att stödja regionala nätverk. Det konstaterades att de regionala utvecklingsplanerna är den naturligaste utgångspunkten när det gäller att bygga upp och utveckla regionala nätverk och därmed stöda hela det landsomfattande landsbygdsnätverket.

I juni gjordes en elektronisk enkät för att kartlägga nuläget för regionnätverken. Enkäten skickades till de centrala aktörerna inom landsbygdsutveckling på Åland samt området för var och en NTM-central, sammanlagt till cirka 300 personer. Svar inkom från ungefär hälften av deltagarna.

Kartläggningen fungerade som utgångsmaterial vid utvecklandet av verksamheten vid varje regionnätverk. På basis av kartläggningsresultaten valde man dessutom ut sex regioner till en mer ingående intervjuundersökning. Läs rapporten som gjorts upp utifrån enkäten: Kartläggning av regionnätverken⁵.

1.1.2 Landsbygdsnätverksdagen öppnade dörrarna till verksamheten – en serie regionala dagar som en fin fortsättning och ett resultat av de regionala aktörernas samarbete

Den nya programperiodens verksamhet inom landsbygdsnätverket sparkades igång i Helsingfors i mars med en landsomfattande landsbygdsnätverksdag. Syftet med dagen var enkelt: att inkludera hela det omfattande fältets önskemål i planeringen av landsbygdsnätverkets verksamhet. Syftet var alltså att på bred bas få med landsbygdsnätverkets aktörer i planeringen av verksamheten.

Dagens program bestod av inlägg, diskussioner och gemensamma aktiviteter. Efter inläggen av landsbygdsnätverkets styrgrupp och landsbygdsnätverkstjänster var det framtidsforskare Petri Rajaniemis tur att ta till orda. Det blev säkert inte oklart för någon att landsbygden är föremål för precis samma omvälvningar som resten av världen och att det enda sättet att klara sig och ha framgång är att anpassa sig till en kontinuerlig förändring.

³ <https://www.maaseutu.fi/fi/Sivut/haku.aspx?k=palvelupaketti>

⁴ <https://www.maaseutu.fi/fi/Sivut/haku.aspx?k=neuvo2020>

⁵ http://maaseutuvirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Alueverkostojenkartoitus_raportti.pdf

Bild 4: Framtidsforskare Petri Rajaniemi ruskade om deltagarna på Landsbygdsnätverksdagen.

Bild 5: I tankesmedjorna diskuterade man bl.a. innovationer, kommunikation och de regionala nätverkens utveckling. Här fungerar Juha-Matti Markkola från landsbygdsnätverkstjänster som ledare för smedjan.

På eftermiddagen började vi jobba. I temasmedjorna fokuserade deltagarna på att komplettera de tematiska arbetsgruppernas handlingsplaner. Deltagarna uppmanades att vara själviska och kräva att innehåll och åtgärder som är viktiga för dem själva tas in i planerna. Arbetet var emellanåt rena maktkampen eftersom salar med plana golv inte är den bästa möjliga arbetsmiljön för arbetsgrupper, men på det här sättet kunde handlingsplanerna presenteras direkt för de centrala aktörerna. Samtidigt säkerställde man att planernas innehåll motsvarar aktörernas mål.

Dagens sista modul bestod av sju tankesmedjor. I dem sammanställde deltagarna fältets kunskap och kompetens om bl.a. utbildningar, utvecklandet av regionnätverk, experimentkultur och naturligtvis kommunikation. Resultaten från tankesmedjorna har utnyttjats vid planeringen av landsbygdsnätverkets verksamhet. Evenemanget fungerade också som startskottet för de regionala landsbygdsnätverksdagar som sedan i höstas har ordnats på åtta olika ställen runt om i Finland.

Serien av regionnätverksdagar som startade hösten 2015 var ett försök som avsåg att stärka och stödja nätverken av regionala utvecklare i deras arbete. För genomförandet av nätverksdagarna konkurrensutsattes tre olika konsultbyråer eftersom man ville hitta de bästa möjliga verksamhetsätten genom att pröva på olika metoder.

Som träffarnas regionala samordnare fungerade NTM-centralerna, men också andra delaktiga i regionnätverken deltog i planeringen. Som väntat fanns det stora variationer i genomförandet av träffarna och i deras innehåll. Det vanligaste temat på träffarna var bioekonomi.

Konsultbyråerna använde sig av egna metoder som tillämpades på regionens behov. På varje träff var målet ändå att stödja den befintliga verksamheten, att få med nya aktörer i nätverket och att skapa ny verksamhet inom ramen för det valda temat.

Om det fanns skillnader i genomförandet fanns det också skillnader i resultaten. Förhandsinformationen från landsbygdsnätverkstjänster borde ha varit mer exakt, framför allt om ändringarna i tidtabellen i begynnelsekedet. Tydligare instruktioner om genomförandet hade också behövts. Enligt responsen tyckte man i vissa regioner att träffen var färdigt ordnad uppifrån, fastän målet var att möjliggöra en träff som anpassar sig just till respektive regions behov.

Bild 6: På regionnätverksdagarna bekantade deltagarna sig med varandra, diskuterade och kom med idéer till möjligheter för landsbygden.

När det gäller metoder kan man redan nu slå fast att samma metod kunde fungera utmärkt i en region, men vara helt misslyckad i en annan. När man provar sig fram är det ändå skäl att minnas att också misslyckande är ett resultat. Nu vet de åtminstone hur de inte ska gå till väga i fortsättningen.

De regionala nätverksdagarna togs ändå bra emot som helhet, och de fortsätter också framöver. Planeringen av de fortsatta åtgärderna kan inledas när slutrapporten och analysen av den är klara våren 2016.

Deltagarresponser har i regel varit mycket positiv och med de fortsatta åtgärderna försöker man säkerställa att de resultat som åstadkommit förblir levande i regionerna och ger upphov till ny verksamhet.

Alla träffar hann inte bli genomförda under år 2015, utan en del flyttades fram till 2016. Mer information och resultaten från träffarna hittas på Landsbygd.fi med sökordet regionala nätverksdagar⁶.

1.2. Göra tillsammans, kommunicera tillsammans

Nyhetsbrevet Aktuellt från landsbygdsnätverket⁷ som lanserades i slutet av 2015 är ett bra bidrag till spridandet av goda exempel och aktuella händelser. Under årets lopp samlade man ihop

⁶ <https://www.maaseutu.fi/fi/sivut/haku.aspx?k=alueverkostopäivät>

⁷ <http://maaseutuverkostopalvelut.mailpv.net/a/s/82469586-a8430c3396f70124726e7c5154a76202/1052535>

distributionslistan på ett flertal olika nätverksträffar och evenemang. Genom en utbredd distribution av nyhetsbrevet nås inte bara programaktörerna utan också den stora allmänheten. Vem som helst får också prenumerera på nyhetsbrevet via Landsbygd.fi. För närvarande når nyhetsbrevet cirka 1700 läsare.

Samarbetet och upprättandet av nätverk mellan programaktörerna främjades genom att inleda år 2015 med en för hela landsbygdsnätverket gemensam nätverksdag. På hösten startade den serie regionala nätverksdagar som fick ett gott mottagande. Syftet med evenemangen som samlar regionala nätverksaktörer är att åstadkomma ett nytt förenande verktyg som förhoppningsvis blir vedertagen verksamhet som anpassar sig till varje regions behov och på så sätt fortgår programperioden ut.

Under år 2015 spreds goda rutiner från föregående programperiod i fråga om såväl landsbygdsutveckling som resultat som uppnått med hjälp av programfinansiering. De goda rutinerna fick effektiv spridning via sociala medier, på kurser, seminarier och på Landsbygd.fi. Arbetsgrupperna spred information om olika teman och upprättade nätverk med branschspecifika aktörer. Miljöarbetsgruppen satte bl.a. ihop en sändlista till vilken man kan förmedla riktad information om miljö- och klimatfrågor.

Kommunikationsgruppen sattes ihop kring den stomme som vid programperiodens början visat sig vara bra. En ny verksamhetsmodell och förbättrade distansförbindelser möjliggjorde en ännu starkare representation från bl.a. Leadergrupperna. En företrädare för var och en Leadergupp inviterades med. Också NTM-centralerna utsåg per region sina egna företrädare till kommunikationsnätverket och också kommunikationsprojekten är självfallet starkt representerade i nätverket.

I och med att kommunikationsgruppen ökade i storlek utvecklades de gemensamma mötena i en inkluderande och interaktiv riktning under året: man tog i bruk bl.a. GoogleDokument som fylls i gemensamt och som är till hjälp när man förbereder sig inför möten. I dokumentet samlas goda verksamhetssätt och aktuella händelser från varje region. Alla som deltar i mötena kan i förväg enkelt sätta sig in i vad som ska behandlas så att den gemensamma mötestiden kan utnyttjas effektivare och de intressantaste ämnena tas upp för behandling på mötenas föredragningslistor.

Den Facebookgrupp som grundades i början av året har fungerat utmärkt som kommunikationsnätverkets nya gemensamma verktyg. Gruppen har redan 144 medlemmar. Diskussionen i gruppen är glädjande aktiv – i en avspänd miljö är det lätt att föra fram goda rutiner och nya idéer.

1.2.1. Verksamhetens teman och tyngdpunkter styrde handlingar och kommunikation

Hela programperiodens verksamhet planeras enligt landsbygdsnätverkets varierande teman och tyngdpunkter och som stöd för dessa teman tillsätts också arbetsgrupper för tvååriga mandatperioder. Som periodens fyra första arbetsgrupper inledde arbetsgrupperna för innovationer, ungdomar, närings- och landsbygdsföretagande samt miljö- och klimat sin verksamhet under år 2015.

Under det första verksamhetsåret planerade grupperna verksamheten, upprättade nätverk kring temat och besökte olika evenemang för att berätta om landsbygdsprogrammets möjligheter. Till exempel gjorde arbetsgruppen för företagande en stor insats genom att delta i ett flertal evenemang och mässor. Ungdomsarbetsgruppen delade ut 30 stycken Ungdoms-servicepaket som de själva hittat på och året avrundades med seminariet Maaperästä kuuluu som arrangerades av arbetsgruppen Miljö och klimat och rönt mycket beröm. Via arbetsgruppernas verksamhet har nya intressegrupper aktiverats till landsbygdsnätverket redan vid programperiodens början.

Ungdomsarbetsgruppens servicepaket riktades i synnerhet mot verksamhet som stöder ungdomarnas företagande och sysselsättning. På evenemangen lät man bland annat ungdomar och landsbygdsföretag mötas och informerades till exempel om hur det är att sysselsätta sig själv som proffs på sociala medier. Och så fick deltagarna naturligtvis höra vilka möjligheter landsbygdsprogrammet kan erbjuda ungdomar som stöd för företagsverksamhet och utveckling.

Resultaten från programperioden 2007-2013 har haft en viktig ställning när det gäller informationen om den nya programperioden. Med deras hjälp har man kunnat visa att landsbygdsprogrammet och dess finansiering faktiskt har betydelse för den finländska landsbygdens utveckling. Information om den föregående programperiodens resultat har getts bland annat i meddelanden, på evenemang och i broschyrer. Också under kampanjen för lansering av den nya programperioden var den föregående periodens exempel och framgångar på tapeten. Bland annat på webbplatsen uppdateradinlandsbygd.fi⁸ samlades tiotals förverkligade idéer enligt ämnesområde.

Också fyra nya videor: Landsbygdsprogrammet, Företagande, Miljö och Gemenskap har informerat om landsbygdsprogrammets resultat, inte bara på nätet utan också på olika evenemang runt om i Finland.

1.2.2. Den regionala kommunikationens starka sidor och utvecklingsförslag kartlades med en enkät

I september 2015 genomfördes en enkät till kommunikationsnätverket. I den bedömdes den regionala kommunikationen om landsbygdsutvecklingsprogrammet samt önskemålen i fråga om den landsomfattande kommunikationen. I enkäten utreddes bland annat kommunikationens resursfördelning, planering samt tillgängliga verktyg. Med enkäten ville man få information om de aktuella stämningarna samt framför allt verktyg till stöd för kommunikationsnätverkets verksamhet. Totalt 37 svar kom in.

Resultaten visar att de knappa personalresurserna är det som oroar mest. Också budgeterna är knappa. Kommunikationsprojekten uppfattades på många sätt som en ytterst viktig resurs.

Målgrupperna för kommunikationen är mångsidiga och det anses viktigt att berätta om resultaten för den stora allmänheten. Den brokiga skaran av målgrupper för å andra sidan med sig utmaningar. Det går inte att berätta allt för alla. Som de viktigaste kommunikationsverktygen betraktades webbsidor, direkt kommunikation på olika evenemang, meddelanden, e-post samt sociala medier.

⁸ <http://www.uppdateradinlandsbygd.fi/hem/>

Den landsomfattande kommunikationen förväntas fokusera uttryckligen på större synlighet och nationella evenemang. Färdigt kommunikationsmaterial ses som ett viktigt stöd. Spridningen av goda rutiner mellan olika aktörer är viktigt också när det gäller kommunikationen.

Ett sammandrag av resultaten från enkäten:

Detta är en Microsoft Office⁹ presentation som erbjuds av Office Online¹⁰.

1.3. Lyft för nätkommunikationen trots svårigheter

Vid den nya programperiodens början beslöt vi att ännu mer än tidigare satsa på nätkommunikation och sociala medier. Landsbygdsnätverkets gemensamma webbplats Maaseutu.fi bör förbli en viktig hörnsten för nätkommunikationen och landsbygdsnätverkets verksamhet och hemvist för informationen. Dessutom gjordes verksamheten mångsidigare genom nya öppningar, framför allt på sociala medier.

Det upptäcktes emellertid problem med användningen av och användbarheten hos Maaseutu.fi som förnyades i slutet av 2014, och därför lät vi i början av 2015 utföra en undersökning av webbplatsens användbarhet. Resultaten var i huvudsak i linje med våra egna observationer, men också många nya utvecklingsobjekt hittades. På basis av undersökningen gjordes små förbättringar av webbplatsens användbarhet, bl.a. vad gäller navigering och innehåll.

Utvecklingen av webbplatsen stötte dock på ett flertal tekniska problem som beror på bl.a. webbplatsmallen som innehåller en mängd anpassningar. På grund av de tekniska genomförarnas resursbrist fördröjdes reparationsarbetena och samtidigt byttes dessutom den utomstående part som deltog i utvecklingsprocessen. Också Landsbygd.fi stötte på problem som avsevärt bromsade upp bl.a. uppdateringen av språkvariationerna för de finskspråkiga sidinnehållen.

Hösten 2015 lyckades ändå förnyandet av den engelskspråkiga webbplatsen Rural.fi¹¹ helt enligt planerna. Till sitt yttre motsvarar den webbplatsen Maaseutu.fi, men innehållet är en aning mindre omfattande. I innehållet beaktades såväl de finländska programaktörerna (presentationsmaterial) som de internationella kollegerna och den stora allmänheten med intresse för saken.

⁹ <http://office.com>

¹⁰ <http://office.com/webapps>

¹¹ <https://www.maaseutu.fi/en/Pages/default.aspx>

Maaseutufi > rural.fi > This is Finland > Finnish countryside

Finnish countryside

What should you know about Finns?

Journey to Finland

Rural areas and entrepreneurship

Rural Development Programme rural areas

The Finnish countryside is synonymous with forests, lakes, busy villages, funny events, innovative entrepreneurship and modern technology. The Finnish countryside is beautiful, clean and dynamic.

The trend in Finland is similar to the rest of the world: people are increasingly living in urban areas. However, while research suggest that every third Finn would like to live permanently in the countryside, today this is possible for only one fifth of the population. On the other hand, people living in urban areas spend a great deal of their free time in the country, making the most of the many opportunities it offers for recreation and exercise, or just enjoying some rural peace and quiet. Finnish people have more than 400,000 holiday houses, most of which are located on lakeshores in rural areas.

Entrepreneurship

The opportunities provided by Finland for entrepreneurs were ranked seventh best by the Global Entrepreneurship and Development Index 2014. In Finland, entrepreneurship is held in high esteem, and even the curricula of the school system include education in entrepreneurship. Finland has more than 350,000 enterprises, of which 20% are involved with agriculture, forestry or the fishing industry. The Finnish Rural Development Programme provides strong support for entrepreneurs in rural areas, irrespective of

Bild 7: På Rural.fi presenteras bl.a. den finländska landsbygden och landsbygdsföretagandets möjligheter.

Närvaron på sociala medier utökades genom att vi gick med i Twitter och Instagram. Vi hann också använda Periscope -tjänsten på försök. Framför allt med Twitter och Facebook informerades vi aktivt och systematiskt om landsbygdsnätverkets arbete. Instagram fungerade främst som stöd för fototävlingen #uppdateradinlandsbygd.

Inläggen på Facebook uppgick till över 600 stycken och antalet följare ökade i jämn takt. Vid årets slut var följarna nästan 3500. På Twitter ökade antalet följare i accelererande takt under hela året och de egna inläggen samlade bra med retweets. Också på Facebook ökade spridningen betydligt. Dessa två huvudkanaler är till sin karaktär sådana som stöttar varandra på ett naturligt sätt: på Facebook når man den stora allmänheten och landsbygdsnätverkets aktörer medan Twitter å sin sida fungerar mer som ett sakkunnigforum. Kanalernas innehåll planerades enligt målgrupperna, men framför allt på Facebook satsade vi på att sprida goda exempel och föra fram programmets mångsidighet.

Youtube -kanalens innehåll organiserades enligt ämnesområdena så att videoklipperna går ännu bättre att hitta. Användningen av kanalen fördubblades jämfört med året innan. Videoklippens betydelse när det gäller att nå fram till målgrupperna ökar hela tiden, och vi reagerade på det genom att öka både de

egna videoklippen och antalet direktuppspelningar. Med videoupptagningar svarade vi mot efterfrågan på distansmedverkan och de fick ett gott mottagande. Till exempel videofilmningen av seminariet Maaperästä kuuluu samlade runt 150 följare.

De sociala mediernas andel av lanseringskampanjen var ett bra stöd för alla kanaler som är i användning och den förde med sig en stor mängd besökare. Till exempel lanseringsvideon på Facebook samlade nästan 200 000 visningar.

Bekanta dig med de sociala medierna på nätet: Facebook¹², Twitter¹³, Youtube¹⁴ och Instagram¹⁵.

1.3.1. Lanseringskampanjen gav fart åt den nya perioden

Vi ville inleda den nya programperioden med en storsatsning för att väcka allmänhetens uppmärksamhet: kampanjen för lansering av landsbygdsprogrammet. Kampanjens syfte var förutom att förmedla information om finansieringsmöjligheterna också att skapa aha-upplevelser kring landsbygdens betydelse. Genomföraren av kampanjen vaskades fram genom konkurrensutsättning på EU-nivå, men det kom in bara två anbud vilket måste medges vara en besvikelse. En orsak till de fåtaliga anbuden var eventuellt den verkligt strama tidtabellen för en såpass stor kampanj.

Den initiala besvikelsen släppte snabbt när arbetet tillsammans med den valda samarbetspartnern, marknadskommunikationsbyrån Recommended Oy, kom igång och vi hittade en gemensam melodi. Till slogan för lanseringskampanjen valdes ”Uppdatera din landsbygd” som har två betydelser: 1) *om ordet landsbygd bara får dig att tänka på höstörar, är det dags att du uppdaterar din uppfattning om landsbygden* och 2) *om du bor eller är företagare på landsbygden kan du själv uppdatera din egen bygd, nu finns det verktyg och finansiering*. Hela kampanjen kretsade kring följande strategiska budskap: ”Den moderna landsbygden är mycket mer än skog, åkrar och kor. Den är en hållbar grund för arbete, en framgångsrik företagsverksamhet som beaktar miljön och ett gott liv i gemenskap.”

På lanseringskampanjens webbplats ”www.uppdateradinlandsbygd.fi”¹⁶ fanns bl.a. en postnummersökning av om du bor på landet eller i staden, idésökning, feeds från sociala medier med hashtaggen #uppdateradinlandsbygd samt också överraskande fakta om landsbygden och landsbygdsprogrammet. Dessutom ingick reklam om kampanjen på TV, i radio, på Facebook och på banners. Nyhetsbrevet Uppdatera din landsbygd utkom med tre nummer. Landsbygden uppdaterades också på evenemang och mässor 2015. Landsbygdsnätverkstjänster spred lanseringskampanjens budskap i Uppdatera din landsbygd -tältet på Farmari -mässan i Joensuu, i ett pop up -tält på Pori Jazz, på Kommunmarknaden, KoneAgria och ELMA-mässan.

¹² <https://www.facebook.com/JaljetTulevaisuuteen/>

¹³ <https://twitter.com/MaaseutuFi>

¹⁴ <https://www.youtube.com/channel/UCPTgg8gYpILxpJXldblnTiQ>

¹⁵ <https://www.instagram.com/maaseutufi/>

¹⁶ <http://www.uppdateradinlandsbygd.fi/hem/>

Bild 8: På ELMA-mässan uppdaterades landsbygden tillsammans med barn och vuxna.

Lanseringskampanjen både hördes och syntes runt om i Finland under år 2015. För regionalt bruk togs fram PR-material, anvisningar och tips för utnyttjandet av kampanjen samt mäss-/evenemangstillbehör. Kampanjen Uppdatera din landsbygd utgjorde en större eller mindre del av så gott som alla evenemang som arrangerades i regionerna under tiden för kampanjen. Landsbygden uppdaterades flitigt bland annat på matjippot Satoa i Kuopio, på matmässan i Kauhajoki och på Pop Up Österbotten -evenemanget i Helsingfors. I södra Savolax ordnades rentav ett eget stort jippo kring kampanjen.

Bild 9: Fotoleken var inspirerande

En av de största behållningarna av kampanjen var dess fräscha, moderna framtoning och helt nya approach. Tack vare att kampanjen var så fräsch och annorlunda väckte den stort intresse och fick mycket beröm också på annat håll i Europa. Också Facebook-reklamen samt fototävlingen med nästan 1 000 deltagande bilder, främst på Instagram men också på Facebook och Twitter, lyckades över förväntningarna. På Instagram är synligheten för ett enskilt foto 40-60 gånger större. Videokampanjen på Facebook samlade närapå 1,7 miljoner reklamvisningar och nådde nästan en halv miljon enskilda Facebookanvändare. Videon sågs sammanlagt över 408 000 gånger.

Tv-reklamen lämpade sig för en såpass stor kampanj och för att nå ut till allmänheten. Vi nådde 67 % av den svåraste målgruppen i åldrarna 25-64 år och spotten sågs i medeltal 4,2 gånger.

Radioreklamen sändes aktivt på Radio Nova som varje vecka når ut till 1 126 000 lyssnare över 18 år och 502 000 lyssnare i åldrarna 25-54 år.

Bannerreklam gjordes i mobil och på webbplatser. Medierna var HS talous, Taloussanommat och Almannätverkets nyhetsavdelning. Det genomsnittliga antalet klick i procent låg klart över medeltalet för landsomfattande kampanjer, men ändå hade man till en del önskat sig ännu bättre resultat av bannerkampanjen.

Som helhet var lanseringskampanjen lyckad. Med dess hjälp kunde vi samla fältet bakom ett och samma budskap, förbättra den regionala synligheten och effektivt föra vidare beskedet om att den nya programperioden har börjat.

Mer info på kampanjwebbplatsen¹⁷ och på landsbygd.fi¹⁸.

1.3.2. Programmets renommé i vågskålen

Som avslutning på år 2015 lät vi också utföra en undersökning av programmets renommé. I undersökningen mättes landsbygdsprogrammets renommé bland producenter, företagare och den stora allmänheten. En besvärlig egenskap som försämrar programmets renommé är dess många instanser: när vi pratar om landsbygdsprogrammet hänvisar vi till bl.a. EU, Programmet för landsbygden i Fastlandsfinland och Leaderverksamheten. Logotyperna och begreppen är många, vilket kan förvirra i synnerhet sådana aktörer som inte aktivt medverkar i verkställandet av landsbygdsprogrammet och i landsbygdsnätverkets arbete.

Undersökningen ger vid handen att programmet på det hela taget upplevs stöda lantbruket och kunskapen om andra möjligheter är knapp. Tre femtedelar av hela befolkningen och sm-företagarna kunde ändå nämna något användningsobjekt, även om det anknöt till jordbruket. Det vanligaste objektet som nämndes bland hela befolkningen var ekoproduktionen, jordbrukets insatser för att skydda vattendragen och utvecklandet av byarna. Sm-företagarna nämnde oftast vattenskyddet, utvecklandet av byarna och ekoproduktionen, och deras kännedom om företagsstöden var mycket svag: av de unga företagarna under 40 år vet 83 % ingenting om hela programmet. Bland hela befolkningen är motsvarande siffra 65 %.

Producenterna kunde ha mer att ge än i dagens läge också när det gäller det allmänna arbetet med att utveckla landsbygden – åtminstone har de bättre kännedom om också andra än jordbruksstöd än majoritetsbefolkningen och företagarna. Till exempel visste producenterna mycket mer än de andra om förbättring av telekommunikationsförbindelserna och etablering av företag. Fyra av fem lantbruksproducenter kunde nämna ett stödobjekt, vanligen nämndes utvecklandet av byar (60 %), jordbrukets insatser för vattenskyddet samt landsbygdsföretagarnas utbildning och förbättrandet av lokala telekommunikationsförbindelser. Aningen speciellt är ändå att 33 % av producenterna upplever att landsbygdsfinansieringen inte stärker de lokala invånarnas möjligheter att påverka den egna regionens utveckling. Så ansåg 16 % av hela befolkningen.

¹⁷ <http://www.uppdateradinlandsbygd.fi/hem/>

¹⁸ <https://www.maaseutu.fi/fi/Sivut/haku.aspx?k=lanseerauskampanja>

Enligt undersökningen känner 60 % av sm-företagarna på landsbygden och 72 % av hela befolkningen inte till möjligheterna till stöd via EU:s landsbygdsfinansiering. Bara en tredjedel av befolkningen anser att EU:s landsbygdsfinansiering har förbättrat situationen för landsbygden. Lantbruksföretagarna är ändå litet mer positivt inställda till saken än företagarna, eftersom 37 % av företagarna och 29 % av sm-företagarna tycker så. Det här kan till en del bero just på de många olika begrepp som nämndes tidigare.

Som begrepp skapade EU:s landsbygdsfinansiering mycket negativa föreställningar: det absolut vanligaste man kom att tänka på var "byråkrati och papperskrig" och efter det gick tankarna i riktning mot jordbruket.

Information om landsbygdsfinansiering ville man överlägset mest ha på webben. Merparten i alla grupper hoppades få information om landsbygdsfinansiering på nätet (60 %). På basis av den här undersökningen finns det således arbete också i framtiden.

Ett sammandrag av resultaten från renomméundersökningen:

Detta är en Microsoft Office¹⁹ presentation som erbjuds av Office Online²⁰.

1.4. Innovationsstigen leder ut i världen

Under programperioden 2014-2020 har främjande av innovationer och förnyelse av näringsverksamheten blivit ett av de viktigaste målen såväl inom landsbygdsprogrammet som inom landsbygdsnätverkets arbete. Utöver den nya EIP-åtgärden (European Innovation Partnership²¹) erbjuder landsbygdsprogrammet en mängd olika möjligheter till innovativitet, experiment och förnyelse av verksamhetssätten. Inverkar gör också regeringsprogrammets spetsprojekt, som tillsammans med programinstrumenten erbjuder många möjligheter för att sätta fart på innovationsverksamheten på landsbygden.

År 2015 stödde landsbygdsnätverkstjänster startandet av EIP-insatsen och EIP-AGRI-nätverket, både nationellt och internationellt. För bägges del var det frågan om ett nytt verksamhets sätt som sökte sin form, led av barnsjukdomar och krävde en stor arbetsinsats. Jämfört med andra medlemsländer var Finland bland de första att välja projekt som ska finansieras och blev därför föremål för ett stort intresse. I Finland främjades utformningen av EIP-innovationsgrupperna och projektidéerna i huvudsak genom att svara när de projektansvariga tog kontakt.

På bilden EIP-AGRIS verksamhetsmodell

Efter att ha tagit lärdom av allt detta styrs projektaktörerna år 2016 snabbare till rätt spår av tydligare riktlinjer och exempel. EIP-AGRI-nätverksarbetet kommer ordentligt igång först när det finns fler

¹⁹ <http://office.com>

²⁰ <http://office.com/webapps>

²¹ <http://ec.europa.eu/eip/agriculture/>

finansierade projekt. I sin bästa form erbjuder verksamheten omfattande nytta för all innovationsverksamhet ända fram till rådgivningen, bland annat i form av goda exempel och kontakter.

Ett av de viktigaste målen för landsbygdsnätverkets innovationsfrämjande verksamhet är att intensiviera samarbetet med andra aktörer som finansierar eller främjar innovationer. År 2015 började man kartlägga gemensamma verksamhetsätt för att konkretisera innovationsstigen från idé till internationell marknad. Detta tog sig uttryck bl.a. i att planera gemensamma tillställningar och höra till samma arbets- och innovationsgrupper. Genom att intensiviera samarbetet bidrog man också till att genomföra innovationsfrämjande evenemang på landsbygdsnätverkets eget initiativ.

Landsbygdsnätverkets innovationsarbetsgrupp arbetar mycket med att genomföra de ovan nämnda uppgifterna och målen samt med att vidga flaskhalsar som bromsar uppnåendet av målen. Mer om innovationsarbete finns att läsa i kapitel 1.5.1 Innovationsarbetsgruppen främjade EIP-verksamheten. Mer info om innovationsverksamheten finns också på Maaseutu.fi.²²

Om ämnet intresserar kan du också prenumerera på EIP:s nyhetsbrev²³.

1.5. Arbetsgruppernas verksamhet får nätverket att slå rot

Landsbygdsnätverkets arbetsgruppsverksamhet förnyades i och med den nya programperioden. Den nya programperiodens arbetsgrupper tillsattes på styrgruppens försorg som styrgruppens tematiska underarbetsgrupper för en tvåårsperiod åren 2015-2016. Arbetsgruppernas ordförande är medlemmar i styrgruppen under arbetsgruppernas mandatperiod. Syftet med arbetsgruppernas verksamhet är att diversifiera och fördjupa landsbygdsnätverkets arbete. Via arbetsgrupperna kan intressenterna då också delta i styrgruppens arbete samt i planeringen och utförandet av landsbygdsnätverkets arbete.

Teman för landsbygdsnätverkets första arbetsgrupper under programperioden 2014-2020 är ungdomar, miljö och klimat, innovationer samt näringar och företagande. Under kommande år byts temana ut enligt behov. Arbetsgrupper inrättas för de ämnesområden som är väsentliga med tanke på teman och verkställighet. Arbetsgruppernas verksamhetsrapporter görs upp med användning av interventionslogik, för gruppernas hela mandatperiod. Genom självvärderingen får man exaktare information om gruppernas verksamhet, verksamhetens resultat och inverkan på landsbygdsnätverkets arbete.

Redan på basis av det första verksamhetsåret kan man konstatera att förnyandet av arbetsgruppernas verksamhet har fört med sig nya impulser för landsbygdsnätverkets arbete. Via arbetsgrupperna har nya intressegrupper kommit med i verksamheten och innehållet har fått en ny karaktär. Via arbetsgruppernas teman har landsbygdsnätverksarbetets tyngdpunkter fått bra synlighet. Nedan ger ordförandena en kort översikt över arbetsgruppernas första verksamhetsår. Mer info om arbetsgruppernas verksamhet finns på Landsbygd.fi.²⁴

²² <https://www.maaseutu.fi/sv/sidor/sok.aspx?k=innovationer>

²³ <http://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/content/subscribe-newsletter>

²⁴ <https://www.maaseutu.fi/sv/sidor/sok.aspx?k=arbetsgrupp>

1.5.1. Innovationsarbetsgruppen främjade EIP-verksamheten

Innovationsarbetsgruppen sammanställdes i början av året och den samlades två gånger under året. Kontinuiteten tryggades då den gamla periodens arbetsgrupp fick föra över sina tankar till den nya gruppen. Inom landsbygdsutvecklingsprogrammen kunde många verktyg som främjar innovationsverksamheten sökas för första gången.

Gruppens medlemmar hade som strävan att göra landsbygdsprogrammen mer kända och fungerande. Gruppen deltog aktivt i verksamheten på EU-nivå i EIP-AGRI Innovationsarbetsgruppen samt planerade och genomförde nätverksjippot på EIP-AGRIs seminarium om cirkulär ekonomi i Nådendal 28-29.10.2015. Gruppen har också haft som ambition att medverka till uppkomsten av EIP-projekt.

På basis av det första årets verksamhet är landsbygdsutvecklingsprogrammets innovationsmål pretentiösa, men det finns utrymme för förbättringar vad gäller programinstrumentens funktion, framför allt i fråga om EIP-finansieringen. Aktörskombinationer som är ovanliga som innovationsytter ser lovande ut. Omvandlandet av innovationer till praxis kräver dock att flera programinsatser bildar en kedja.

Innovationsgruppen främjade den finländska EIP-verksamheten genom att bl.a. ge ut flera guider och broschyrer på finska.

Ett exempel på publikationsverksamheten är en guide som berättar om verksamheten och ger några praktiska exempel från olika håll i världen.

1.5.2. Företagande och möjligheternas landsbygd

Arbetsgruppen för företagande och näringar fastställde två huvudteman för sitt arbete: informationen om landsbygdsprogrammets möjligheter förmedlas effektivt till landsbygdsföretagarna och den allmänna bilden av landsbygdsföretagandet blir tydligare och mångsidigare.

Den ovan nämnda undersökningen av landsbygdsprogrammets renommé visade klart att företagarna inte känner särskilt bra till vilka möjligheter landsbygdsprogrammet erbjuder. I synnerhet är verktygen för kompetensutveckling okända. Arbetsgruppen hade för avsikt att svara på den här utmaningen via såväl kommunikation som aktivering av företagarorganisationerna.

De lokala organisationerna inom Företagarna i Finland och MTK är i nyckelställning när det gäller att förmedla information till företagarna. Under året intensifierades och konkretiserades samarbetet med bägge takorganisationerna. Tidigare har Företagarna i Finland befunnit sig i landsbygdsnätverkets yttre krets, men under året ökade deras aktivitet till en helt ny nivå. Tillsammans med MTK och Företagarna i Finland planerade företagararbetsgruppen en turné kring företagande. Målet för rundturen är att entusiasmera och informera företagarna så att de tar vara på landsbygdsprogrammets möjligheter. Rundturen organiseras med hjälp av företagarnas och MTK:s organisationer ute i landskapen. Turnén planerades under år 2015, men själva rundturen genomförs år 2016. Det andra temat, att göra den allmänna bilden av landsbygdsföretagandet tydligare och mångsidigare, fördes fram på olika mässor under året, bl.a. på Kommunmarknaden, Farmari-mässan och PoriJazz -festivalen.

Bild 10: Pori Jazz 2015

1.5.3. Ungdomsarbetsgruppen delade ut paket

Ungdomsarbetsgruppen inledde sin verksamhet i början av 2015 genom att sammanställa arbetsgruppen. Önskemålet var att medlemmarna i gruppen skulle representera såväl regioner som expertis så heltäckande som möjligt, och vi anser att det också lyckades: medlemmarna företräder företagare, en läroanstalt, projekt- och byverksamheter, föreningar och landsbygdsnärings. Hela arbetsgruppen sammanträdde två gånger under året, och dessutom höll man kontakt mellan mötena. Ungdomsarbetsgruppens mest synliga insats var att styra fler än 30 servicepaket á 1000 € till praktiskt ungdomsarbete, temat för ungdomsservicepaketen var ungdomar och företagande. Allt som allt godkändes trettio planer av de 32 som olika aktörer skickat in. Paketen genomfördes i huvudsak under höstens lopp. Antalet goda idéer och planer överraskade positivt. I slutet av 2015 fokuserade verksamheten på planering av år 2016.

Bild 11: Med servicepaketets hjälp presenterade man bl.a. mångfalden av företag på landsbygden och lärde ungdomarna se den egna regionens möjligheter.

1.5.4. Miljö- och klimatarbetsgruppen hittade flaskhalsarna i kommunikationen

Miljö- och klimattemat kan inom Landsbygdsprogrammet ses som ett genomgående tema, och därför är miljö- och klimatarbetsgruppens ämnesområde särdeles brett och inbegriper i princip hela Landsbygdsprogrammet. Arbetsgruppens sammansättning valdes vårvintern 2015. I gruppen ingår sju praktiskt orienterade företrädare för olika organisationer och olika kompetensområden. Arbetsgruppen sammanträdde två gånger under året och höll i regel kontakt med e-post. Det första verksamhetsåret gick främst åt till att kartlägga behoven och utarbeta en arbetsplan. Under året uppgjordes en mångsidig handlingsplan som i huvudsak genomförs år 2016.

En viktig roll i arbetsgruppens diskussioner och åtgärder var att effektivisera kommunikationen kring möjligheterna att finansiera miljö- och klimatåtgärder via Landsbygdsprogrammet. Kommunikationen väckte mycken diskussion på möten där man försökt hitta flaskhalsarna i kommunikationen. Arbetsgruppens medlemmar har fört med sig värdefulla praktiska åsikter till diskussionen, eftersom de har utmärkta kontakter till Landsbygdsprogrammets praktiska aktörer runt om i Finland. På grund av att temat är så omfattande har man valt ut några spetsteman till särskild granskning och kring dem planeras bland annat tankesmedjor för år 2016. Kring temat byggdes under året upp en e-postlista som aktiverades i slutet av året.

En stor satsning under 2015 var seminariet "Maaperästä kuuluu!" som ordnades 24.11.2015. Arbetsgruppens ordförande Eija Hagelberg deltog i december i Europeiska landsbygdsnätverkets arbetsgrupp "Green Economy" i

Bryssel. Arbetsgruppen fortsätter med sitt arbete år 2016. Samarbete inleddes med Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp för företagande. Mer information om arbetsgrupperna finns på Landsbygd.fi²⁵.

Bild 12: Gemensamt porträtt av arbetsgruppernas ordförande: Eija Hagelberg (miljö), Hilikka Vihinen (innovationer), Hannu Uusihonko (företagande) och Heidi Siivonen (ungdomar).

2. Plock från landsbygdsnätverkets händelserika år

Landsbygdsnätverket både hördes och syntes under hela året på ytterst varierande evenemang runt om i Finland. Här ingick såväl festivaler som seminarier med intensivt program. Vi mötte många bekanta och gjorde ett glädjande stort antal helt nya bekantskaper. Frön till samarbete såddes både här och där på den finländska landsbygden. Evenemangen sammanställdes på Maaseutu.fi:s karta²⁶ där de också går att bläddra i enligt tema.

²⁵ <https://www.maaseutu.fi/sv/sidor/sok.aspx?k=arbetsgrupp>

²⁶ [https://www.maaseutu.fi/fi/koulutukset-ja-tapahtumat/Sivut/tapahtumatkartalla.aspx?startDate=1.1.2015 0:00:00&endDate=31.12.2015 0:00:00](https://www.maaseutu.fi/fi/koulutukset-ja-tapahtumat/Sivut/tapahtumatkartalla.aspx?startDate=1.1.2015%200:00:00&endDate=31.12.2015%200:00:00)

Bild 13: Evenemangen och kurserna år 2015 på kartan

Här följer ett litet urval evenemang som fastnat i nätverksaktörernas minne:

Landsbygdsprogrammets tält på Farmari-mässan

Aktörerna i Noora Karelens regionnätverk visade prov på sina krafter och sin förmåga när det gällde att planera landsbygdsprogrammets tält, skaffa fram aktörer och genomföra själva verksamheterna i mässtältet på Farmari i Joensuu. Landsbygdsprogrammet och landsbygdsnätverket fick på så sätt stor synlighet på Farmari-jordbruksmässan. I programtältet förevisades tjänster och produkter av ett flertal aktörer inom landsbygdsförvaltningen, Leadergrupper och företagare som fått finansiering via dem. I tältet fanns dessutom landsbygdsnätverkets fotograferingspunkt Tailor-Frame som visade sig vara ett ytterst populärt ställe. I anslutning till nätverksverksamheten hade man som avslutning på den andra mässtdagen arrangerat ett jippo för upprättandet av nätverk för presentatörerna i tältet.

Vårt nationella landsbygdsnätverk syns och hörs på fältet i Europa

Finlands nationella landsbygdsnätverk och dess företrädare har under året ingått som representanter i ett flertal tematiska arbetsgrupper, på nätverksmöten och evenemang ute i Europa. Också vår representation i de europeiska landsbygdsnätverkens högsta organ "Assembly-mötet", de europeiska nätverkens styrgrupp och deras tematiska underarbetsgrupper är betryggande. Finlands aktiva medverkan i nätverksarbetet och landsbygdsprogrammets åtgärder, resultaten av dem och exemplen är just nu av stort intresse för våra europeiska kolleger. Minnesvärda är i synnerhet de nationella nätverkens gemensamma möten samt

styrgruppens möten där vi har fått vara med och påverka och utveckla verksamheten inom ramen för överraskande många olika teman.

Det internationella samarbetet på projektnivå har dock inte kommit igång ordentligt, eftersom man i många medlemsländer ännu inte har slutfört verkställandet av utvecklingsprogrammen för landsbygden. På andra håll sker valet av Leadergrupper till stor del först under år 2016. Av den orsaken har det knappt alls funnits några ansökningar om internationella projekt på Europainivå. Under hela året förmedlade landsbygdsnätverkstjänster bara några finländska projektförslag till de andra ländernas landsbygdsnätverksenheter. Den europeiska landsbygdsnätverkens databas för sökning av samarbetspartners till projekt har ännu inte öppnat och likaså är Leadergruppernas kontaktdatabas fortfarande under arbete.

På nationell nivå har man ändå strävat efter att främja det internationella samarbetet.

Landsbygdsnätverkstjänster ordnade tillsammans med JSM en kavalkad om internationella projekt som förde vidare den föregående programperiodens lärdomar och exempel från internationellt samarbete till innevarande programperiod. Under året har dessutom ett inofficiellt internationellt bord grundats. Det fungerar som en kanal för informationsutbyte mellan internationella aktörer och länkar samman olika internationella nätverk.

En mängd jippon inom Leaderverksamheten under hela året

Leadergrupperna i Fastlandsfinland valdes officiellt i januari, bland de första i hela EU.

Landsbygdsnätverkstjänsternas Leaderår började högtidligt med undertecknandet av Leaderavtalen i april, då jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och Leadergrupperna undertecknade samarbetsavtalen. Ständerhuset fylldes av högtidlig entusiasm och samhörighet. Detta var sannolikt enda gången under hela programperioden då alla Leadergruppers ordförande var på plats.

Landsbygdsnätverkstjänsternas Leader-årsklocka ställs in enligt de aktualitetsdagar som går av stapeln två gånger om året. JSM, Mavi, NTM-centralerna och Leadergrupperna samlas i två dagar för att gå igenom aktuella frågor inom Leaderarbetet.

En av landsbygdsnätverksarbetets stora satsningar under den senaste programperioden var att stöda Leadergruppernas kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet är kontinuerlig utveckling och landsbygdsnätverkstjänsterna har som ambition att stöda grupperna i den processen. Sparringperioden för kvalitetsarbete som ordnades på hösten fick utmärkt respons. Helheten som bestod av tre träffar gav impulser till och konkretiserade kvalitetsarbetet. Finlands systematiska process för kvalitetsarbete har väckt intresse också i andra länder. Den har presenterats för bl.a. Kroatiens och Rumäniens Leadergrupper samt på det europeiska landsbygdsnätverkets möte.

Europeiskt Innovationspartnerskap i Nådendal

EU-kommissionen och EIP-AGRI Service Point arrangerade i oktober ett seminarium om cirkulär ekonomi i Nådendal. Seminariet samlade en mängd deltagare från hela Europa, från olika intressegrupper, för att bekanta sig med framgångar och motgångar i anslutning till främjandet av cirkulär ekonomi. Att arrangera seminariet i Finland gjorde det möjligt att ge synlighet åt inhemska exempel och konkretisera skillnaderna mellan olika medlemsländer. Landsbygdsnätverkets innovationsarbetsgrupp hjälpte till med planeringen av seminariet och

de praktiska arrangemangen. Arbetsgruppen ordnade också en nätverksskväll för seminariedeltagarna i syfte att stärka det europeiska innovationspartnerskapet.

Evenemanget kunde ordnas i Nådendal tack vare finländarnas aktiva arbete i kommissionens EIP-AGRI innovationsarbetsgrupp. Gruppen samlar aktörer för att planera metoder som främjar EIP-insatsen och för att lyfta fram utvecklingsbehoven.

Seminarier Maaperästä kuuluu!

Årets höjdpunkt för landsbygdsnätverkets miljöarbetsgrupp var seminariet Maaperästä kuuluu! som arrangerades i november. Seminariet anknöt till FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) temaår kring marken och huvudtalare i Helsingfors var FAO:s direktör för mark- och vattendivisionen Moujahed Achouri. Dessutom hölls många intressanta såväl internationella som inhemska föredrag om marken från olika perspektiv, fram till jordbrukarens verksamhetsmöjligheter.

För att seminariet skulle hållas konkret ordnades sittplatserna i grupper kring bord. Detta gjorde det möjligt att diskutera med olika aktörer, producenter, forskare, rådgivare och administratörer. Evenemanget lockade deltagare från nya aktörer vilket visade att ämnet för seminariet var träffande, men också gav prov på fördelarna med det sätt på vilket landsbygdsnätverkets arbetsgrupp verkar. Med de nya nätverkens hjälp når man ut till större skaror.

Östersjöområdets samarbetsevenemang

På samma sätt som under föregående programperiod fortsatte det intensiva samarbetet med landsbygdsnätverksenheter i Östersjöområdet genast i början av året. Överföringen av information och kunskaper mellan nätverken startade med ett gemensamt möte i Estland i mars, ett annat möte ordnades i Polen i december. Det viktigaste målet för mötena är att säkerställa och sammanjämka nätverksenheters interna informationsöverföring och uppdatera situationen för respektive lands program.

Utvecklandet av utvärderingen av nätverksverksamheten spelar också en betydande roll i samarbetet och man utreder bl.a. ibruktagandet av kollegial bedömning. Erfarenheter och exempel från EIP-verksamheten delas i stor utsträckning mellan nätverken.

Östersjöområdets nätverksenheter samlas två gånger om året och då deltar alltid lämpliga sakkunniga från den europeiska landsbygdsnätverksenheten ENRD Contact Point, EIP-AGRI Service Point och ENRD Evaluation Help Desk.

Sammandrag av landsbygdsnätverkets evenemang:

Landsbygdsnätverkets kurser 2015²⁷

Landsbygdsnätverkets internationella evenemang 2015²⁸

²⁷ <http://maaseutuvirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Maaseutuverkostonkoulutukset-2015.pdf>

²⁸ <http://maaseutuvirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Maaseutuverkoston-KVtapahtumat-2015.pdf>

Landsbygdsnätverkets mässor och evenemang för allmänheten 2015²⁹

Landsbygdsnätverkets servicepaket utbildning evenemang 2015³⁰

Landsbygdsnätverkets evenemang 2015³¹

Mässorna i siffror:

- ELMA: 504 tävlingssvar, 105 prenumerationer på nyhetsbrev, 141 teckningar
- På KoneAgria inlämnades fler än 200 lottsedlar
- På Kommunmarknaden fick vi 250 prenumerationer på nyhetsbrev
- Farmari-mässan förlöpte utmärkt – vädret var fint och det kom massor av människor till vår avdelning. Fotograferingen var mycket populär och fotografen fick nästan ingen paus eftersom det uppstod kö att bli fotograferad. Totalt togs nästan 800 Tailorframe-bilder. Också vår frågesport visade sig vara en framgång, vi fick mer än 1600 svar! Lycklig vinnare till en Jopo blev Jaakko Parkkinen från Ylikiiminki. Tack vare frågesporten fick vi 85 nya prenumeranter på nyhetsbrevet, folk var alltså genuint intresserade av saken.

3. Uppföljningsmätare

Landsbygdsnätverkets verksamhet följs upp med olika mätare på såväl internationell som nationell nivå. Contact Point har utarbetat likadana uppföljningsmätare för alla EU-länders nätverk. För Finlands del visade de följande siffror år 2015:

		Sammanlagt	Delning av resultat från uppföljning och utvärdering	Styrts till rådgivare och/eller stödtjänster för innovation	Leadergrupper inkl. samarbete
Antal medier:	Av landsbygdsnätverket organiserade evenemang	24	0	6	8
	Antalet publikationer	15	0	3	3

²⁹ <http://maaseutuvirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Maaseutuverkoston-messutja-yleisotapahtumat-2015.pdf>

³⁰ <http://maaseutuvirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Maaseutuverkostonpalvelupaketti-koulutus-tapahtumat-2015.pdf>

³¹ <http://maaseutuvirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Maaseutuverkoston-tapahtumat-2015.pdf>

	(broschyr, meddelande, tidning inkl. elektroniska publikationer)				
	Antalet andra medier (webbsidor, sociala medier)	8	0	0	0
	Insamlade och delade projektexempel och goda rutiner (antal)	14			
Mängden tematiskt och analytiskt informationsutbyte med Landsbygdsnätverkets stöd	Tematiska arbetsgrupper	4	0	1	0
	Förhandlingar mellan intressegrupper	2	0	0	0
	Övriga (kurser och webbforum)	1	0	0	0
Det nationella landsbygdsnätverkets medverkan i evenemang som det europeiska landsbygdsnätverket ordnat	Medverkan	14			
	Aktivt delaktig	6			

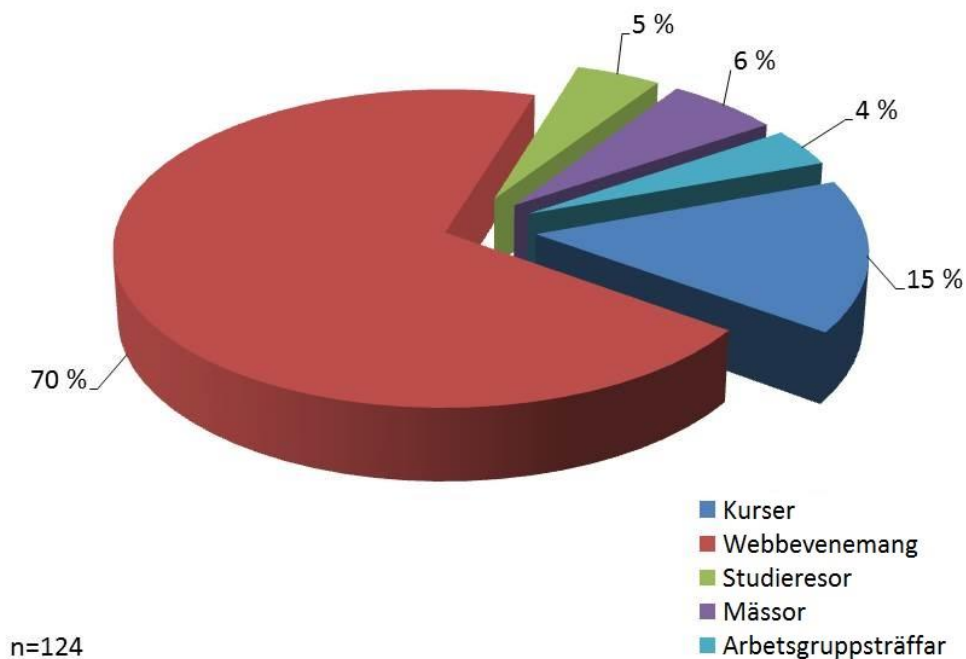
Bild 14: Gemensamma utvärderingsmätare som Contact Point har fastställt

Offentlig finansiering, totalbelopp (€)

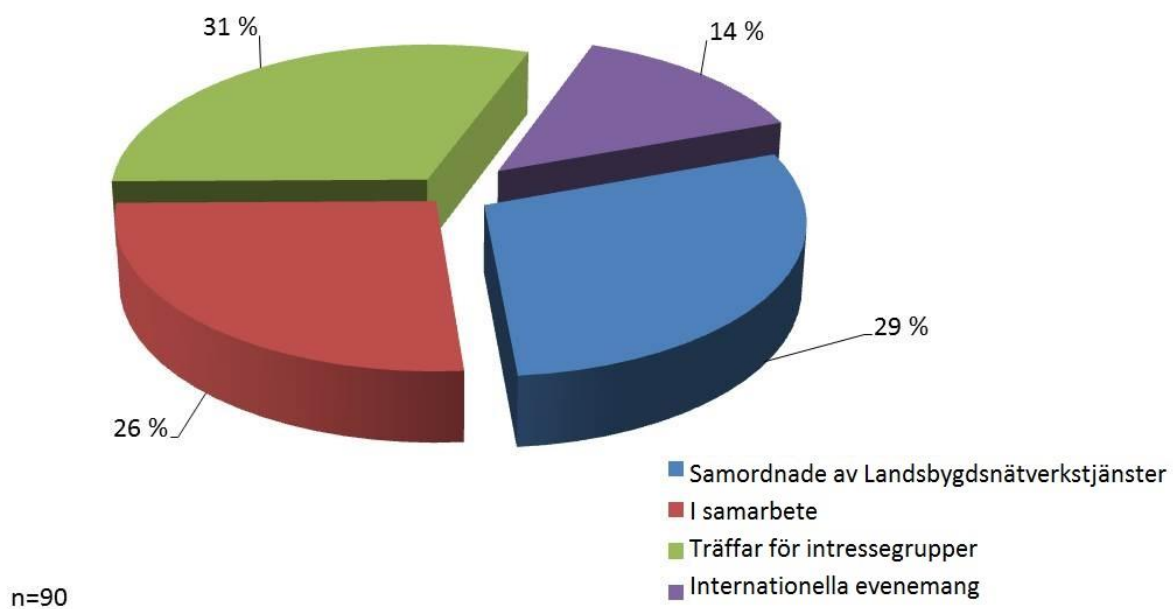
Tekniskt stöd, totalbelopp	1 611 141
Strukturer som behövs för att nätverket ska fungera	645 457,70

I följande kapitel ingår analysfigurer som stöd för utvärderingen av händelserna år 2015.

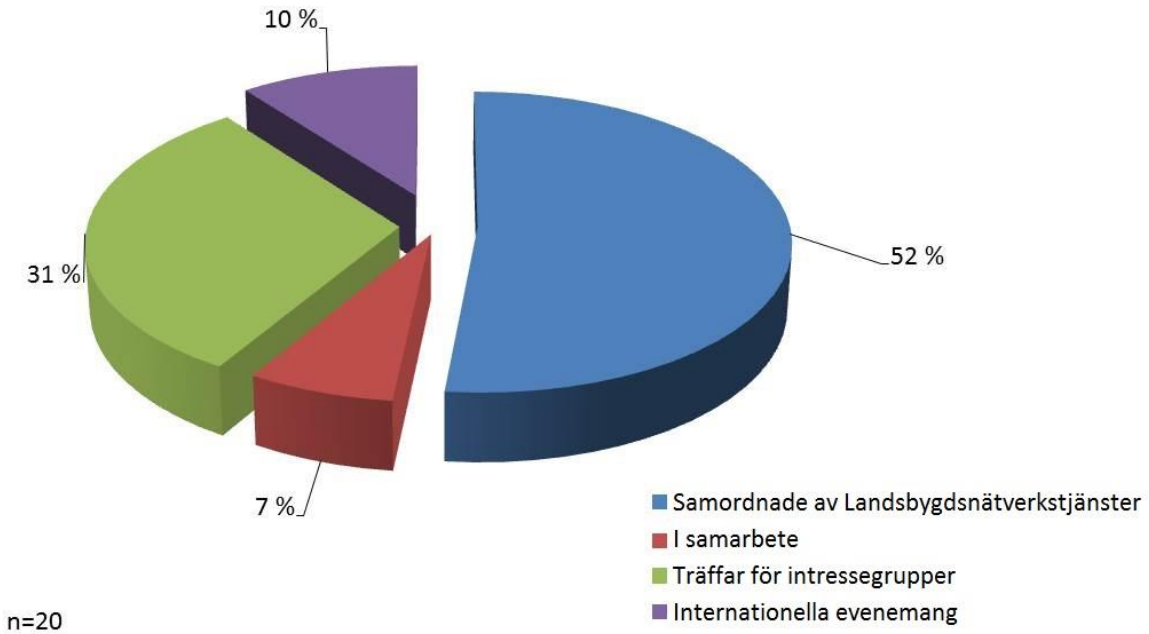
Kurser och evenemang enligt typ 2015

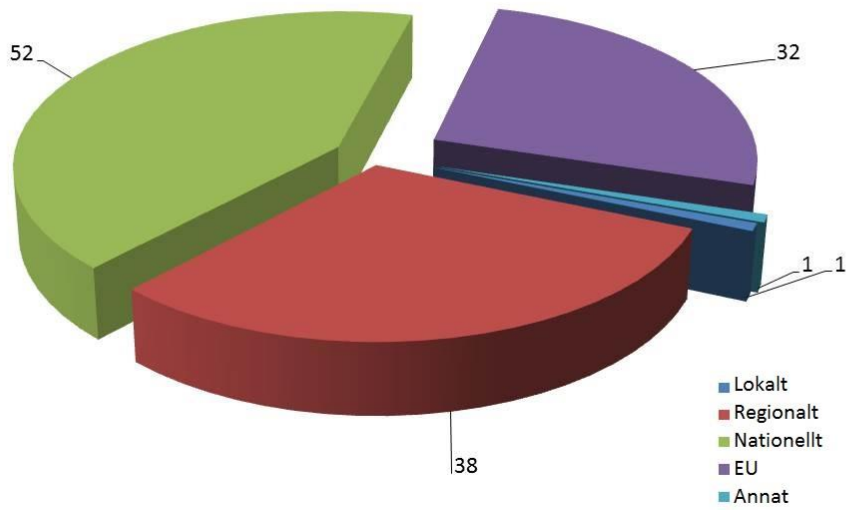
Nätverksevenemangens fördelning

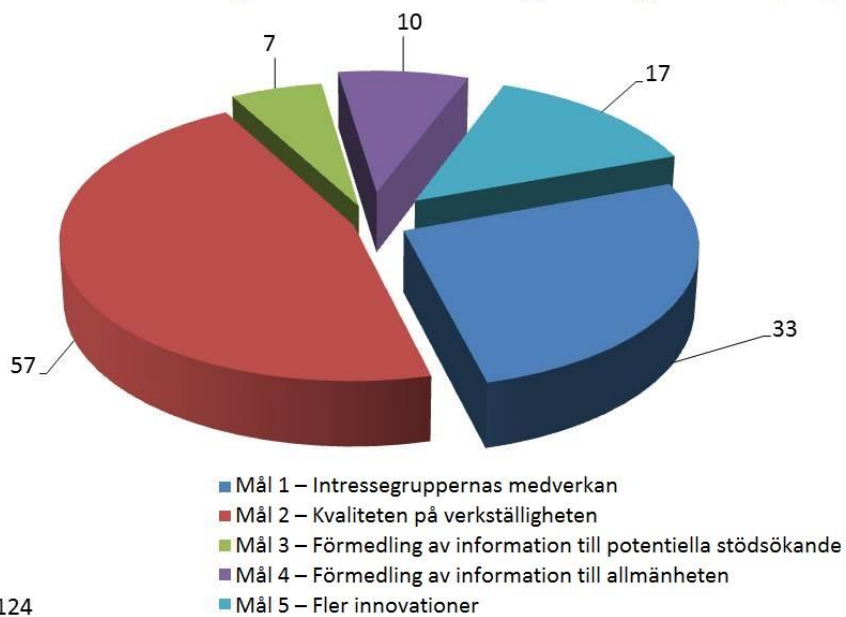
Kursernas fördelning

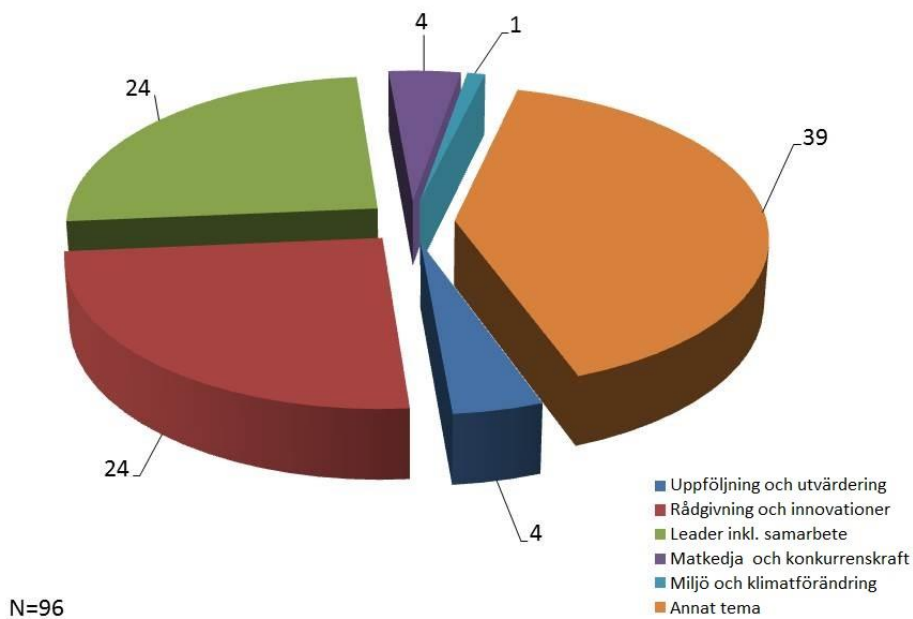
Evenemangens regionala fördelning (st)

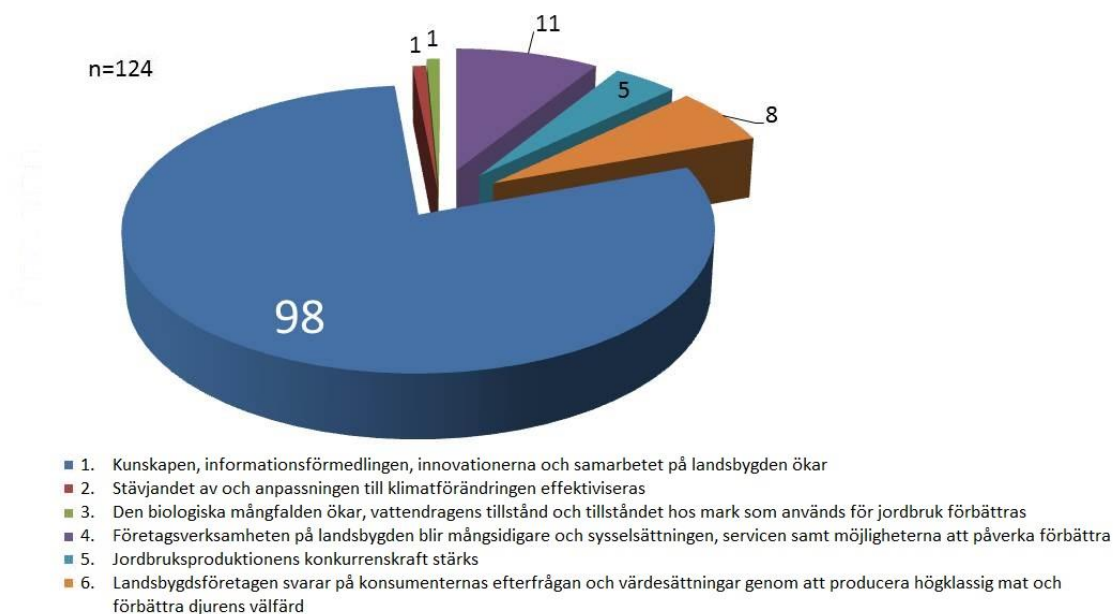
Evenemangens fördelning enligt mål (st)

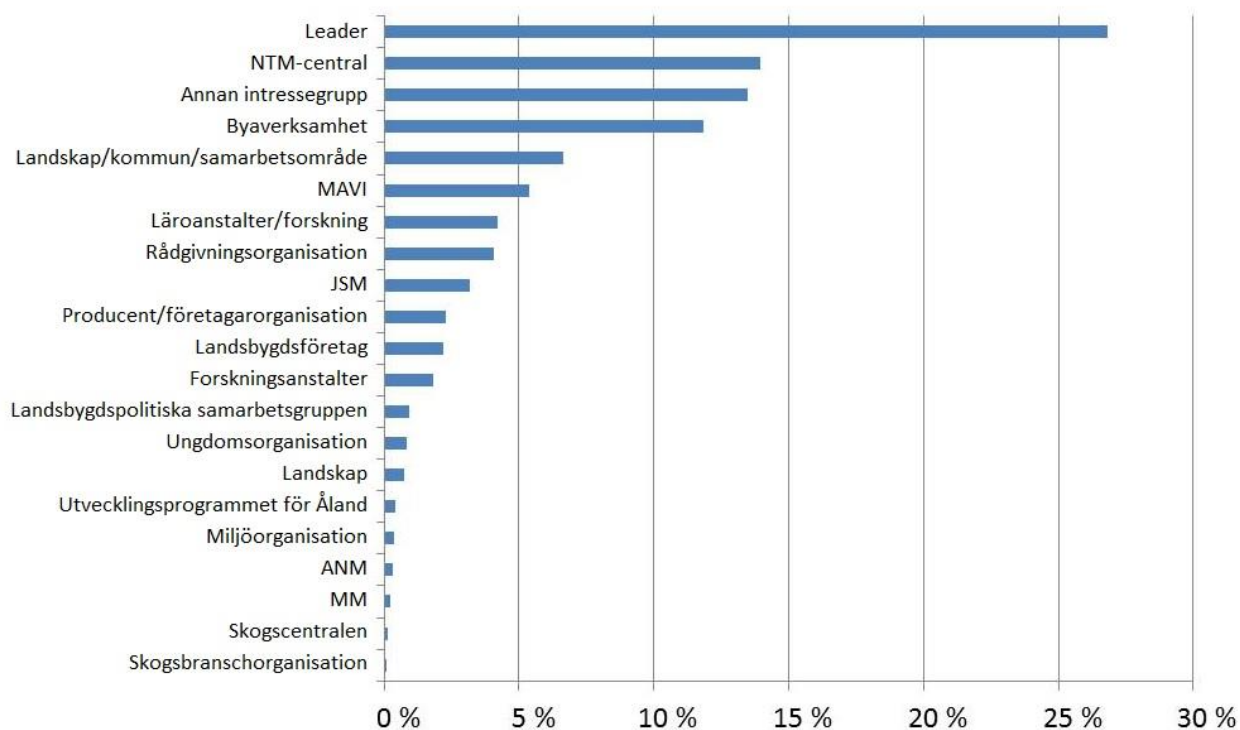
Evenemangens fördelning enligt tema (st)

Evenemangens fördelning enligt prioritet (st)

Deltagarnas fördelning enligt intressegrupp, frånsett massevenemang

4. Finansieringsplan och utfall

Landsbygdsnätverkets kostnader delas i enlighet med artikel 54.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 in i a) kostnader för de strukturer som krävs för att driva landsbygdsnätverket och b) kostnader för att utarbeta och genomföra en handlingsplan.

Strukturerna som krävs för att driva landsbygdsnätverket inbegriper

- alla kostnader för landsbygdsnätverkstjänsternas personal (löne- och bikostnader samt resekostnader och kostnader för utbildning av personalen). Lönekostnaderna inbegriper lönerna för sju heltidsanställda. Dessutom ingår lönerna för eventuella visstidsanställda praktikanter.
- Andra kostnader för enheten landsbygdsnätverkstjänster som är belägen i Landsbygdsverkets lokalteter (lokalhyror, adb- och kontorsförnödenheter samt alla andra utgiftsposter i anslutning till enhetens verksamhet).

I kostnaderna för handlingsplanen ingår det omfattande landsbygdsnätverkets tjänster såsom kostnader för kommunikation, kurser, goda rutiner och nätverk.

	Budget 2015	Utfall 2015
Lönekostnader	742 500	637 261,74
Övriga kostnader	35 200	8 196,91
Strukturer etc.	777 700	645 457,65
Kommunikation	782 100	653 260,83
Utbildning	605 000	108 954,92
Goda rutiner och nätverk	192 500	203 467,33
Kostnader för handlingsplanen	1 579 600	965 683,08
Sammanlagt	2 357 300	1 611 140,73

Bild 16: Budget och utfall 2015